

Erhvervsstyrelsen
Dahlerups pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

København, 17. oktober 2016

Høringssvar til udkast til lovforslag om modernisering af planloven

DANSKE LANDSKABSARKITEKTER SER POSITIVT PÅ MODERNISERINGEN AF PLANLOVEN – men udvikling og vækst bør også gælde vores miljø og natur

Foreningen Danske Landskabsarkitekter (DL) ser overordnet positivt på forslaget til modernisering af planloven. Men vi vurderer, at der på afgørende punkter blot skal lidt mere til, før det bliver SÅ meget bedre: Vi bør se samfundsudvikling og miljø- og naturudvikling i en sammenhæng.

SAMMENHÆNG OG LOKAL FORANKRING

"Lovforslaget har til formål at modernisere planloven med henblik på at give kommuner, virksomheder og borgere mere frihed til at skabe udvikling og vækst i hele Danmark under fortsat hensyntagen til natur og miljø."
(Høringsbrev, 19. september 2016)

Tænk hvis vi vedtog en planlov, der omvendt sikrede frihed til vækst og udvikling af vores natur og miljø *under fortsat hensyntagen* til kommuner, virksomheder og borgere?

Hvorfor stiller vi det sådan op overfor hinanden? I stedet for ord som "hensyntagen til", "bevare" og "værne om" naturen, hvorfor inkluderer vi ikke miljø og natur i den udvikling, vi ønsker? DL foreslår derfor, at ændre formålet til:

Lovforslaget har til formål at modernisere planloven med henblik på at give kommuner, virksomheder og borgere mere frihed til at skabe helhedsorienteret udvikling og vækst i hele Danmark – ment som både samfundsudvikling og miljø- og naturudvikling.

Historisk set rummer Danmark mange bygningsværker og funktioner, som vi synes ligger smukt eller signifikant i landskabet og som tilfører værdi til et område. Det er ofte, fordi vi oplever en meningsfuld sammenhæng og en positiv effekt. Det gælder ikke mindst slotte og borge, vind- og vandmøller, broer samt større institutioner som sanatorier og kirker. Her handler den meningsfulde sammenhæng og effekt om at benytte landskabets skove, åbne land, bakker eller dale til at få synlighed, tryghed og beskyttelse, energi, infrastruktur, sundhed eller social, kulturel og religiøs sammenhængskraft. Vi bemærker, at de også udgør en betydningsbærende del af landets historie og dermed vores identitet.

DL tror på, at udvikling med opmærksomhed på helhed og sammenhæng giver beslutninger med længere perspektiv, højere værdi og fortsat udvikling af en stærk national identitet. Og vi tror på, at afsæt i lokale værdier og ressourcer som både fællesskab, naturgrundlag og kulturmiljø vil føre til en meningsfuld og holdbar udvikling.

Med dette fokus på større sammenhæng og lokal forankring for øje kunne § 4 a med fordel være formuleret således:

D A N S K E LANDSKABSARKITEKTER

*§ 4 a. Erhvervs- og vækstministeren kan efter ansøgning fra kommunalbestyrelser meddele mellem 0 og 15 tilladelser til planlægning af og til meddelelse af landzonetilladelser til **lokalt forankrede**, innovative og miljømæssigt bæredygtige turismeprojekter, uanset § 5 b, stk. 1, nr. 1, 3 og 4 og § 35, stk. 3, hvis*

- 1)
*projekterne har et væsentligt potentiale for at skabe vækst og udvikling i kyst- og naturturismen og for øget tiltrækning af turister og er via nyskabende elementer særegne, så de **både fremmer lokale natur-, kultur- og landskabsværdier og samtidig** kan bidrage til udviklingen af turisme i Danmark,*
- 2)
*etableringen af de konkrete projekter sker i tilknytning til øvrige turismemæssige aktiviteter og er i overensstemmelse med de sammenhængende **natur-, miljø- og** turistpolitiske overvejelser i kommunalbestyrelsens planlægning for turisme og kommunalbestyrelsens planstrategi,*
- 3)
*projekterne indpasses arkitektonisk og opføres i **integritet med** den omkringliggende natur og landskabet, og*
- 4)
*projekterne indeholder tiltag, som **både fremmer udviklingen af** den omkringliggende natur og **sikrer tilgængelighed og gode naturoplevelser** for både borgere og turister.*

Og § 5 b stk. 2, vil med fordel være formuleret således:

*Stk. 2. Erhvervs- og vækstministeren kan efter ansøgning fra kommunalbestyrelser fastsætte regler efter § 3, stk. 1, og stk. 2, 1. pkt., der fraviger § 5 b, stk. 1, nr. 1, og således udpege udviklingsområder i kystnærhedszonen, hvis udviklingsområderne ikke omfatter arealer med særlige natur-, miljø- og landskabsinteresser **eller har opnået særlig offentlig interesse i kraft af rekreativ værdi.***

BALANCE OG TILGÆNGELIGHED

”Et Danmark i bedre balance” med vækst og udvikling i hele landet er et vigtigt mål. Men det bør handle om mere end geografisk balance. Det bør fremgå tydeligt, at det også gælder en bedre balance mellem det naturprægede og det byggede miljø. Vigtigt er også, at bygninger og anlæg i landskaberne og naturen ikke udfordrer eller afskærer fra offentlig tilgængelighed. Det gælder både i kystnære områder, i områder nær natur-, miljø- og landskabsinteresser og i områder med lokal rekreativ værdi. Borgere, turister og andre besøgende bør ikke føle, at de kun er på besøg i naturen. Vækst er betinget af offentlig tilgængelighed – almenhedens frie adgang til at færdes i og opleve naturen.

DL mener, at man gennem planloven bør sikre sig, at værdien af et givent landskab ikke bliver devalueret, men snarere revalueret gennem krav om høj integritet af byggeri og anlæg og supplerende tiltag, der forbedrer miljøet eller øger de landskabelige kvaliteter.

Når vi med planlægningen ønsker større samlede udviklingsområder, er det desto mere vigtigt, at planlægningen også aktivt tager højde for høj tilgængelighed. Resorts, ferielejlighedskomplekser og sommerhusområder optager store arealer og udtrykker ofte høj grad af privathed. Flere har i de senere år oplevet, hvordan nogle sommerhusområder mere og mere ligner parcelhusområder. I stedet for at være indrettet til, at man kan trække sig tilbage fra dagligdagens travlhed og vaner og søge freden i rolige og naturprægede omgivelser, så er flere matrikler indrettet, så de udtrykker en fastboendes behov for komfort. Med planlovens øgende muligheder for at blive fastboende, er der grund til at tro, at denne tendens vil blive tydeligere.

DL mener, at man gennem planloven bør sikre sig, at det naturprægede miljø og en høj grad af offentlig tilgængelighed bliver tilgodeset. I den store skala bør sommerhusområderne indpasse sig bedst muligt i de landskabelige omgivelser. I den nære skala bør naturkvaliteterne bevares og udvikles. Der skal være plads til rekreative

D A N S K E LANDSKABSARKITEKTER

muligheder for alle - offentlige naturstier med varierede naturoplevelser og opholdssteder. Med andre ord, der bør være plads til en naturinfrastruktur, så vi sikrer en bedre balance mellem det naturprægede og det byggede miljø.

Med dette fokus på bedre balance og høj offentlig tilgængelighed for øje kunne § 4 a med fordel være formuleret således:

Hvad angår Stk. 2.:

*Erhvervs- og vækstministeren kan efter ansøgning fra kommunalbestyrelser fastsætte regler efter § 3, stk. 1, og stk. 2, 1. pkt., der fraviger § 5 b, stk. 1, nr. 1, og således udpege udviklingsområder, **til udvikling af både det byggede og det naturprægede miljø**, i kystnærheds-zonen, hvis udviklingsområderne ikke omfatter arealer med særlige natur-, miljø- og landskabsinteresser.*

Og hvad angår Stk. 4.:

Erhvervs- og vækstministeren kan efter ansøgning fra kommunalbestyrelser fastsætte regler efter § 3, stk. 1, og stk. 2, 1. pkt., der fraviger § 5 b, stk. 1, nr. 3, således at kommunalbestyrelserne får mulighed for ved lokalplan at udlægge nye sommerhusområder i kystnærhedszonen og tilbageføre eksisterende ubebyggede sommerhusområder i kystnærhedszonen til landzone, hvis

1)

*Sommerhusene skal være beliggende i sammenhængende områder **med høj integritet med landskabet og det naturprægede miljø**, og sommerhusområderne skal placeres i tilknytning til eksisterende eller planlagte bysamfund, feriecentre eller sommerhusområder, hvor der er et **almment rekreativt og turistmæssigt potentiale**.*

2)

Den enkelte kommune skal anvise, hvilke ubebyggede sommerhusgrunde i kystnærhedszonen der kan tilbageføres, så der byttes eksisterende ubebyggede sommerhusområder med nye i forholdet 1:1 i de kommuner, hvor det er muligt.

3)

*Offentlighedens adgang **og opholdsmuligheder i sommerhusområdet samt** til kysten skal sikres og udbygges, således at både borgere og turister også fremadrettet kan have glæde af de åbne kyster.*

4)

Der kan ikke udlægges nye sommerhusgrunde inden for naturområder beskyttet af naturbeskyttelsesloven, strandbeskyttelseslinjen eller i klitfredede områder.

5)

*Nye sommerhusområder skal placeres uden for områder med særlige landskabsinteresser og naturbeskyttelsesinteresser, **de må ikke udgøre barriere for offentlig adgang til disse områder, ej heller bidrage negativt til områderne** og må ikke være i strid med væsentlige nationale interesser.*

6)

*Kommunerne skal i kommuneplanstrategien beskrive, hvordan de nye sommerhusgrunde kan understøtte vækst og udvikling lokalt, **herunder hvordan der er sikret offentlig tilgængelighed og opholdsmuligheder, og hvordan der er sikret balance mellem udvikling af det byggede miljø og naturudvikling**. Som led i strategien skal kommunerne også gennemgå eksisterende ubebyggede sommerhusområder og vurdere, om de kan tilbageføres.*

7)

De nye sommerhusområder kan også omfatte omdannelse af tidligere hoteller, hvor hoteldriften ikke er rentabel.

STYRKET BESLUTNINGSGRUNDLAG

Når erhvervs- og vækstministeren udpeger udviklingsområder eller træffer beslutning om forsøgstilladelse til et projekt som led i forsøgsordningen, bør kommunalbestyrelsens beslutningsgrundlag udvides i forhold til gennemførelse af planlægningen. Ud over procedureregler, herunder reglerne om miljøvurdering af planer og programmer, VVM m.v. bør der i beslutningsgrundlaget også være indskrevet en Landskabsanalyse. Landskabsanalyser finder og synliggør, hvad der er vigtigt i landskabet – egenskaber som indhold, identitet, funktioner, tilstand og udviklingspotentiale. Analysen kvalificerer valgene i en systematisk proces og styrker kvaliteten i den fysiske planlægning. I denne fase henstiller DL til, at der bliver inddraget relevante fagpersoner til at udpege og vurdere projekterne herunder en landskabsarkitektfaglig person, samt at der er åbenhed om udvalgets sammensætning. DL bidrager gerne i udvælgelsesprocessen af en landskabsarkitektfaglig person. Dog mener vi, at man som udgangspunkt bør evaluere resultatet af de første forsøgsprojekter inden der gives tilladelse til 15 nye forsøgsprojekter.

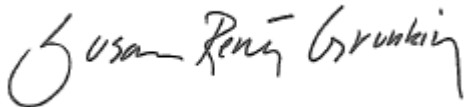
Og til slut, når man skal vurdere afledte virkninger i et projekt i den foreslåede nye forsøgsordning, er det vigtigt, ud over at vurdere evt. ny vejadgang, parkering, kystbeskyttelse eller for øget sandflugtsdæmpning på klitfædede arealer, også at vurdere konsekvenserne af byggeprocessen. Ofte griber den mere ind i omgivelserne end det færdige anlæg.

STÆRK OG FREMSYNET PLANLOV

Med dette fokus på sammenhæng og lokal forankring samt bedre balance og tilgængelighed vil den nye planlov aktivt bidrage til at udvide vækstbegrebet, så det handler om mere end økonomi, turisme og befolkningsvækst. Planlægningen vil da også i højere grad handle om miljømæssig, social og kulturel bæredygtighed - i realiteten er der jo en tæt sammenhæng. Danske Landskabsarkitekter vurderer, at vi på den måde vil opleve den nye planlov som et stærkere og mere fremsynet og sammenhængende planlægningsværktøj.

Vi vil også fortsat kunne opleve en meningsfuld sammenhæng mellem på den ene side smukt eller signifikant beliggende bygningsværker, bebyggelser og funktioner og på den anden side landskabet – sammenhænge der tilfører værdi til området. Det vil være værdier som tilgængelighed, rekreation, naturoplevelser og øget herlighedsværdi. Og vi vil erfare, hvordan byggeri og anlæg i landskabet også i fremtiden kan udgøre levedygtige, betydningsbærende dele af landets historie - og dermed vores identitet.

På vegne af foreningen Danske Landskabsarkitekter

Susanne Renée Grunkin, formand
Landskabsarkitekt mdl